

Remeieres de mar i muntanya

Quan l'àvia i la néta de ca l'Ós de Tuixent parteixen a mitjan segle XIX ben carregades per anar a vendre a altres terres llunyanes de Catalunya les seves herbes remeieres no se'n van ben soles. S'enduen la seva gata protectora, que les avisa dels perills, i fugen d'una bona càrrega de violència i amenaces recents que han patit i que no les deixa tranquil·les. No es pot oblidar que eren temps convulsos on les carlinades feien estralls a la muntanya i els amos aviats no sempre es comportaven rectament amb els seus masovers.

La Sofia, la jove protagonista, ha contemplat horroritzada un assassinat sentimental que li deixa una profunda ferida al cor i un desassossec amenaçador que no li permet tenir pau interior. Lombra de l'assassí la segueix i l'àvia i la gata protectora es desviuen per protegir-la com poden, però poques forces tenen davant d'un perill tan monstruós. Serà ella sola, carregant el secret de l'assassinat, que haurà d'afrontar riscos imprevistos per les amenaces dels seus perseguidors, alhora que es cansarà d'oferir herbes curadores de tota mena a cada poble on arribarà.

La història no és tant les aventures de les remeieres de muntanya que ofereixen les seves habilitats i herbes curatives a gent de la plana com una fugida i persecució sense fi,

David Martí ofereix una novel·la en què barreja tradició, fantasia i aventura
RAÛL MAIGÍ

amb certes connotacions amb l'ambient tenebrós de les negres nits dels pobles de muntanya en una època que la bondat i la maldat estaven perennement enfrontades. Però en la seva fugida vital, la Sofia arribarà al Delta de l'Ebre, on trobarà la llum miraculosa del mar. Entrarà en un món màgic on una natura frondosa i la brillantor d'un cel amb molts reflexos li permetran aprofundir en nous productes remeiers i pràctiques curatives gairebé miraculoses.

Allà descobrirà el poder de les Germanes del Riu i aprendrà els secrets esotèrics de la bondat i de la fe amb els signes de la natura. Coneixerà els poders de l'artemisa, protectora de la dona i amulet contra els encanteris. Un món on retrobarà la bondat i l'amor que li facilitaràn tornar a Tuixent amb la seguretat que la saviesa apresada formarà una simbio-

si benefactora entre els poders naturals i màgics de mar i muntanya.

Una altra novel·la de David Martí que s'endinsa en el món fantasiós que ja va encetar amb *Les bruixes d'Arnes*, fugint una vegada més del món, aquest sí, tenebrós i embrutidor de les noves tecnologies, un verí que l'oprimia, i li va fer canviar de vida. Una experiència personal que va explicar molt bé a *El guerrer adormit*, publicada l'any passat.

L'experiència professional fallida, però, li serveix per ordenar amb llenguatge clar una narració on la natura i les seves forces estan ben travades. No sols explica amb rigor i profunditat el poder natural d'un gran nombre de plantes i fruits remeiers, també els olors, els colors i les qualitats terapèutiques adients i els fruits benefactors per a la naturalesa humana i el seu canviant estat d'ànim. *

LES DONES SÀVIES DE LA MUNTANYA
David Martí

Editorial: Edicions 62
Barcelona 2014
Pàgines: 262
Preu: 19,50 euros

JUVENIL LLUÍS LLORT

Molts llibres descriuen infanteses complicades per motius diversos, com ara orfanat, malalties, abusos sexuals, pobresa, ser diferent de la resta... De clàssics com *Oliver Twist* a la sobrevalorada *Wonder*, passant per *L'incident del gos a mitjanit*, *Sarah* i *De la canalla no se'n sap res*, per posar alguns exemples variats.

Edicions de 1984 estrena col·lecció juvenil, Propera parada, amb la molt recomanable *Diari del tot verídic d'un indi a mitja jornada*, de Sherman Alexie, un indi nord-americà nascut el 1966 a la reserva que retrata a la novel·la, autor d'una obra força extensa que inclou poesia i narrativa. En aquesta novel·la, National Book Award for Young People's Literature 2007, aboca experiències autobiogràfiques amb molta trempera narrativa.

Equilibri dramàtic

Arnold (o Júnior) és un noi de catorze anys nascut a la reserva índia de Spokane. Pateix un excés de líquid cefaloraquídi (aigua al cervell, podríem dir) que li ha afectat la parla i la visió (en un ull té miopia i en l'altre hipermetropia). Ens relata en primera persona la vida a la reserva, amb ritme i accions constants, sense dramatismes, i això que de motius no en falten: pobresa, racisme, molta violència, uns índexs d'alcoholisme brutals, bulímia, la mort de persones properes... Però també temes universals més amables: amistat, superació personal, amor, sentir-se diferent, l'orgull de les minories i fins i tot la masturbació.

Júnior (o Arnold) té pare, mare, una germana més gran, un gran amic –el violent Rowdy– i una habilitat: juga bé a bàsquet, cosa que li permet anar a un institut de fora de la reserva. Allà es fa amic de Gordy i s'enamora de la bonica Penelope, tots dos de raça blanca. Les vivències, més que aventures, són constants i estan narrades amb humor i una certa i profitosa distància moral. Tot plegat manté un magnífic equilibri dramàtic.

Cal esmentar les moltes il·lustracions d'Ellen Forney que acompanyen el text. En algun cas demostra que és una bona dibuixant, però, en general, imita l'estil matusser que podria tenir un noi com el protagonista.

Molt bon debut d'una col·lecció que vol potenciar les lectures familiars, intel·ligents i amb qualitat literària. *

DIARI DEL TOT VERÍDIC D'UN INDI A MITJA JORNADA
Sherman Alexie

Traducció: Yannick Garcia
Il·lustracions: E. Forney
Editorial: Ed. de 1984
Pàgines: 238
Preu: 20 euros